

Punkt 560: Kystbeskyttelse, Nordkystens Fremtid, Fremmesag

01.24.00-K08-33-19

Sagens kerne

Halsnæs Kommune vurderer, at der er behov for kystbeskyttelse på nordkysten. Kommunen har i samarbejde med Gribskov og Helsingør Kommune fået udarbejdet forslag til et kystbeskyttelsesprojekt bestående af strandfodring. Formålet er at beskytte skrænten/kysten mod at forsvinde ved at etablere en strand foran. I Halsnæs Kommune drejer det sig om en strækning på 7,5 km fra Kikhavn til Liseleje. Der planlægges strandfodring med ral og sand op til kote 2 m.

I denne sag skal Byrådet beslutte, om de ønsker at "fremme sagen" med en bidragsfordeling, hvor 1. række pålægges betalingen, og arbejde videre med første etape af strandfodringsprojektet forankret i Halsnæs kommune.

Hvis sagen fremmes nu bliver det muligt at søge statslig medfinansiering inden ansøgningsfristen den 1. november 2020.

Deltagelse på møde i Udvalg for Miljø og Plan den 23. september 2020
Leder af Natur og Miljø, Lis Vedel og Miljøsagsbehandler Morten Timmermann

Indstilling

Direktionen indstiller at Byrådet beslutter, at:

- 1) Fremme kystbeskyttelsesprojektet kaldet "Nordkystens Fremtid" for de 7,5 km i Halsnæs
- 2) Underrette grundejere af fast ejendom, som opnår beskyttelse eller anden fordel af projektet, om projektet, herunder
- 3) At grundejerne varsles om, at bidragsfordelingen sker for grundejere i 1. række, og at det er kyststrækningen, der bruges som det primære beregningsgrundlag.

Beslutningskompetence

Byrådet.

Beslutning

Økonomiudvalgets indstilling godkendt.

Beslutning fra fagudvalg

Beslutning fra Udvalget for Miljø og Plan, 23. september 2020, pkt. 399:
Direktionens indstilling anbefales, idet det tilføjes under punkt 1, at der forventes initialfodring i vinteren 2022/2023 og præciseres under punkt 3, at der først træffes endelig beslutning om betalingsmodel medio 2021 på baggrund af en høring om det konkrete kystmyndighedsprojekt inklusiv bidragsfordelingen.
Fraværende med afbud: Walter G. Christophersen (O).

Beslutning fra Økonomiudvalget, 30. september 2020, pkt. 616:
Udvalget for Miljø og Plans indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Projektet Nordkystens Fremtid handler om at beskytte nordkysten på de bebyggede strækninger ved at etablere en strand foran ejendommene. Kysten er truet af både kronisk og akut erosion, bl.a. på grund af mange år med hård kystbeskyttelse. Projektet vurderes at være omkostningseffektivt i forhold til værdien af det, der skal beskyttes.

Halsnæs Kommune har siden 2014 brugt 4,9 mio. kr. og vil fremadrettet indgå i projektet ved at betale for de kommunalt ejede arealer, samt forestå ansøgning om statslig medfinansiering, anlægsprojektet mv. på at forberede projektet.

Kort teknisk beskrivelse af projektet:

Projektets formål er at beskytte Nordkysten mod en 50 års hændelse de næste 50 år frem til år 2070. Dette opnås ved en kombination af skråningsbeskyttelse med sten og løbende strandfodring med sand og ral. "Nordkystens Fremtid" omfatter den del af det kysttekniske projekt, der vedrører strandfodring langs ca. 35 km af kysten som er bebygget og hvor der er et behov for kystbeskyttelse. Dette skal gøres ved at strandfodre på otte forskellige strækninger. I Halsnæs Kommune er det en samlet fodringstrækning på 7,5 km. fra Kikhavn i vest til Liseleje i øst.

Strandfodring vil øge højden af stranden foran skråningerne til 2 meter over daglig vande. Når strandniveauet hæves vil bølgenes påvirkning af stranden og kystskrænten aftage, fordi bølgehøjden reduceres ind over stranden. Strandfodring vil således medføre mindre pres på den hårde kystbeskyttelse og skråningerne bagved. Derudover bremses den løbende erosion af stranden. Samtidig giver strandfodringen bredere strande og bedre adgang til stranden, da stranden kommer op i niveau.

Det første strandfodring, også kaldet initialfodring, vil være på omkring 300.000 m³ for hele strækningen i Halsnæs kommune. Fordelingen mellem sand og ral fastlægges endeligt, når selve kystprojektet sendes i høring. Vedligeholdelsesfodringer med sand vil være på omkring 180.000 m³ hvert 5. år. Den første fodring vil være større, fordi der skal kompenseres for det materiale, der er forsvundet fra kysten indtil nu.

Udformningen af projektet opfylder samtidig de obligatoriske hensyn i kystbeskyttelsen om, at man ved etablering af kystbeskyttelse skal inddrage hensyn til rekreativ udnyttelse af kysten og sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten. Det forventes således fremover, at være muligt at kunne gå langs kysten.

Bidragsfordeling:

Det fremgår af kystbeskyttelsesloven, at finansiering af et fælles kystbeskyttelsesprojekt efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1a kan ske ved bidrag fra de beskyttede grundejere og andre, som opnår en fordel ved projektet. Det er kommunen, der træffer afgørelse om bidragsfordeling.

De tre kommuner har fået foretaget en juridisk vurdering af forskellige forhold omkring bidragsfordeling. Notater vedrørende juridisk vurdering kan findes på hjemmesiden www.nordkystensfremtid.dk

Det fremgår af juridisk notat fra 11. september 2019, at:

”Afgørelserne skal være saglige og proportionale samt respektere lighedsgrundsætningen. Det betyder, at der til brug for afgørelserne om bidragsfordelingen skal tilvejebringes

relevante objektive, faktiske og faglige oplysninger, som kan medvirke til opstilling af de saglige kriterier, der skal danne baggrund for bidragsfordelingen. Kriterierne skal være egnede til at muliggøre en fordeling, der sikrer en ensartet behandling af alle ejendomme i deres indbyrdes relation.”

Den juridiske vurdering indeholder følgende hovedkonklusioner:

- Bidrag påhviler alle ejere i første række uanset om grunden er bebygget eller ej, da ejendommen beskyttes.
- Der kan fastsættes samme takst inden for hele fodringsstrækningen, selvom fodringsmængder kan variere lokalt.
- Bidragsfordelingen bør tage udgangspunkt i kystmeter (altså det antal meter man ejer af kyststrækningen) og ejendomsværdi.
- Fordeling af bidrag ind i baglandet er forbundet med usikkerhed, da der er meget lidt praksis på området. Det vil stille krav til kommunens dokumentation for de konkrete vurderinger af de økonomiske fordele, som disse grundejere, konkret vil opnå ved projektet.
- Der findes ikke klagenævnspraksis, som nærmere fastlægger hvilke dokumentationskrav, der skal være opfyldt i forhold til at udarbejde en bidragsmodel, hvor baglandet pålægges medfinansiering.
- Der vil være større risiko for, at en bidragsfordeling, hvor baglandet også skal betale, vil blive hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Hvis en sag bliver hjemvist af klagenævnet, vurderes det at betyde en forsinkelse på ca. et år for hele projektet. Administrationen anbefaler på baggrund af den juridiske vurdering, at bidragsfordelingen tager udgangspunkt i de ejere, der opnår direkte kystbeskyttelse, hvilket er ejere af ejendomme i 1. række. Det vurderes vanskeligt og forbundet med stor risiko for at blive underkendt af klagenævnet at lave en bidragsfordeling, der pålægger ejere i baglandet at betale.

Lov- og plangrundlag

Kystbeskyttelsesloven, ([LBK nr. 705 af 29. maj 2020](#)).

Beslutning om at "fremme sagen", er et processkridt, der ikke kan påklages. Hvis det besluttet at sagen ikke skal fremmes, er det derimod en beslutning, der kan påklages til Miljø og Fødevarerklagenævnet.

Konsekvenser

Gennemførsel af projekt Nordkystens Fremtid har til formål at beskytte kyststrækningen mod en 50-års hændelse om 50 år.

Hvis projektet ikke gennemføres, vil det have betydning for hvor store faste kystbeskyttelses anlæg, der er behov for på nordkysten, for at opnå en lignende beskyttelse. Hvis projektet ikke gennemføres vurderes det, at der er behov for højere skråningsbeskyttelse for at beskytte tilsvarende. Hvis ikke der suppleres med krav om strandfodring vil det give flere og længere strækninger, hvor der ikke vil være fri passage foran kystbeskyttelses anlæggene på stranden.

Det vurderes vanskeligt, og forbundet med stor risiko for at blive underkendt af klagenævnet, at lave en bidragsfordeling, der pålægger ejere i baglandet at betale. Hvis en sag bliver hjemvist af klagenævnet vurderes det at give forsinkelse af projektet på ca. et år.

Såfremt Halsnæs Kommune starter første etape af det store tværkommunale projekt, vil det være muligt at søge medfinansiering af op til 80% af anlægsomkostningerne i statens pulje, der har ansøgningsfrist den 1. november 2020. Udskydelse af beslutning om at fremme sagen, vil betyde udskydelse af ansøgning til staten til 2021, hvor flere forventeligt vil have forberedt projekter og konkurrencen derfor være større.

Høring, dialog og formidling

Kystdirektoratet har haft projektet til udtalelse og kom den 27. august 2019 med deres udtalelse om Nordkystens Fremtid, se bilag 1.

Der har været afholdt orienteringsmøde den 10. september 2020. Bestyrelserne for de kystsikringslag, der er omfattet af strækning og grundejere, der ikke er dækket af kystlag var inviteret. Formålet var præsentation af projektet og mulighed for at stille opklarende spørgsmål. Blandt de tilstedeværende var der ønske om større kommunal finansiering og ønske om, at også andre end lodsejere i 1. række kunne bidrage til betaling af projektet.

Efter fremmesag underrettes grundejere af fast ejendom, som opnår beskyttelse eller anden fordel af projektet, om projektet skriftligt i en såkaldt "forhøring" på fire uger. Her orienteres grundejerne om, at bidragsfordelingen forventes at omfatte grundejere i første række, og at det er kyststrækningen, der primært bruges som beregningsgrundlag, se bilag 2. Grundejerne vil blive inviteret til orienteringsmøde, således at alle får lejlighed til at få præsenteret projektet og stille spørgsmål. Der bliver to møder med ens dagsorden, så alle får mulighed for at kunne deltage.

Herefter udarbejdes ansøgningen om tilladelse. Ansøgningen skal indeholde en teknisk beskrivelse af det ønskede kystbeskyttelses anlæg, VVM-redegørelse, forslag til vedtægter for nyt kystbeskyttelseslag, tilladelser efter øvrige lovgivninger, f.eks. vedr. fredninger og vejlovgivningen samt en bidragsfordeling. Ansøgning om tilladelse skal i mindst otte ugers høring.

Økonomi

I Myndighedsprojektet er der beskrevet, hvad omkostninger vil være for de otte forskellige fodringstrækninger, ved et fælles projekt, se bilag 3. For strækningen i Halsnæs er det omregnet til priser inkl. moms og i 2021 niveau.

Den samlede pris vil være 34,7 mio. kr. for initialfodringen og 12,5 mio. kr. hvert 5. år for vedligeholdelsen. Det nye kystbeskyttelseslag har mulighed for 25-årige lån i Kommunekredit med kommunal garanti. Taksten vil da blive ca. 340,- kr. pr. m kyststrækning med det nuværende renteniveau for både initialfodring og vedligeholdelsesfodring. En grundejer med 30 m kyst vil få en samlet udgift på ca. 10.200 kr. årligt. Dette er beregnet på baggrund af en model, hvor der sker en samlet lånoptagelse til projektet.

Staten kan søges om midler til etableringen. Ansøgningsfristen for 2020-puljen er 1. november 2020, og ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af projektet, budget og godkendelser, eller en plan for hvornår godkendelserne opnås. Der er mulighed for op til 80 % støtte.

Halsnæs Kommune ejer ca. 1,5 km. kystlinje i 1. række inden for fodringsstrækningen. Arealet udgøres primært af veje, parkeringsarealer og naturområder. Det betyder, at Halsnæs

Kommune som grundejer bidrager med ca. 20 % af omkostningerne. Med de anslåede anlægsudgifter betyder det, at Halsnæs Kommune årligt skal forvente at bidrage med 572.000 kr. til afdrag på initialfodring og vedligeholdelsesfodring. Omkostningerne vil først endeligt kunne fastlægges, når projektet har været i udbud. Dertil kan der være en udgift forbundet med overvågning og planlægning af vedligeholdelsesarbejdet, samt det tværkommunale samarbejde.

Af investeringsoversigten fremgår, at der fortløbende er afsat 1 mio. kr. til Nordkystens Fremtid. Udgifter til overvågning, projektering og forberedelse til vedligeholdelsesfodring forventes at kunne rummes inden for det allerede afsatte beløb. På sigt ventes kommunens nuværende udgifter til de eksisterende kystlag at kunne reduceres væsentligt, da behovet for vedligeholdelsen af de hårde anlæg reduceres ved strandfodring.

Halsnæs kommune har siden 2014 bidraget med i alt 4,9 mio. kr. inkl. udgiften i 2020.

Administrationen har udarbejdet et budgetforslag til budget 2021-2024 om finansiering af, at Halsnæs Kommune gennemfører 1. etape af Nordkystens Fremtid i 2021. Såfremt forslaget indgår i det vedtagne budget, vil rådighedsbeløbet blive frigivet i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Bilag

Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt

Fremme af kystbeskyttelsesprojektet Nordkystens Fremtid

Nordkystens Fremtid Myndighedsprojekt for Strandfodring 01 08 2019